

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/71/2012
Identifikačné číslo spisu:	7099899523
Dátum vydania rozhodnutia:	15.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7099899523.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Semana a členov senátu JUDr. Štefana Šatku a JUDr. Jany Hullovej, v právnej veci navrhovateľa JUDr. Juraja Gavalčina, so sídlom Platanová 5, Košice, správcu konkurznej podstaty úpadcu Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450, proti odporcyni 1/ R. D., nar. X.X.XXXX, bytom R., R., okres H., v súčasnosti na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou JUDr. F. D., vyššou súdnou úradníčkou na Okresnom súde Košice II, odporcovi 2/ MV. VJ., nar. X.X.XXXX, bytom H., Ye, zastúpeného JUDr. Františkom Kočkom, advokátom so sídlom Pribinova ul. 8, Košice a odporcovi 3/ Ing. N. Z. nar. XX.X.XXXX, bytom B., Y., zastúpeného JUDr. Františkom Kočkom, advokátom, so sídlom Pribinova ul. 8, Košice, o zaplatenie sumy 33 193,92 eur (1000 000 Sk) s príslušenstvom, na odvolanie odporcov 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 12Cb/596/1999-108 z 24. apríla 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 12Cb/596/1999-108 z 24. apríla 2012 v napadnutej časti p o t v r d z u j e .
Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom ponechal v celom rozsahu v platnosti zmenkový platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach č.k. 12 Zm 38/98-5 z 19. apríla 1999 voči R. D., I. D. a Ing. N. Z.. Účastníkom nepriznal náhradu trov námietkového konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že dňa 19. apríla 1999 krajský súd vydal zmenkový platobný rozkaz č.k. 12 Zm/38/98-5, ktorým uložil odporcom 1/, 2/ a 3/ a obchodnej spoločnosti CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Prešovská cesta 57, Košice, aby do 3 dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 1 000 000 Sk so 6 % úrokom od 5.6.1997 do zaplatenia a trovy konania 40 000 Sk, alebo aby v tej istej lehote podali na súde námietky.

Odporcovia 1/, 2/ a 3/ podali proti zmenkovému platobnému rozkazu v zákonnej lehote spoločné námietky, v ktorých uviedli, že na zabezpečenie finančných prostriedkov za účelom riešenia zložitej finančnej situácie spoločnosti CTC AUTOSALE, spol. s r.o. bol zo strany Miroslava Sobola - SaS

Slovensko, Košice poskytnutý úver, ktorého návratnosť bola zabezpečená zmenkou. Úkony zo strany odporcov boli urobené v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, pretože navrhovateľovi bola známa potreba finančných prostriedkov pre spoločnosť a lehota dvoch mesiacov, do ktorej bolo potrebné tieto finančné prostriedky vrátiť, bola nereálna. Ďalej odporcovia namietali, že ručiteľská listina je neplatná, pretože bola uzavretá so spoločnosťou VEVA, spol. s r.o., Košice, a nie s odporcami R. D., I. D. a Ing. N. Z.. Ako ďalšiu námietku odporcovia uviedli, že na zmenke nebola uvedená doložka „bez protestu“, preto podľa ust. § 44 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej aj „zákon č. 191/1950 Zb.“) bolo potrebné vykonať protest pre neplatenie zmenky. Keďže protest nebol vykonaný, nie je splnená základná podmienka pre zachovanie postihových práv navrhovateľa a preto nie je daná ani možnosť súdneho priznania takéhoto nároku navrhovateľovi. Odporcovia tiež namietali, že navrhovateľ svoje právo zo zmenky uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty uvedenej v ust. § 70 zákona č. 191/1950 Zb. a preto v konaní vzniesli námietku premlčania práva. Ako poslednú námietku odporcovia uviedli, že navrhovateľ označil v návrhu na začatie konania za odporcu 1/ spoločnosť CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Košice, avšak na túto spoločnosť bol vyhlásený konkurz uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. K 49/98, a preto sa všetky konania voči nej prerušujú.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že v konaní o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu platí koncentračná zásada, v zmysle ktorej súd rozhoduje len o tých námietkach, ktoré odporcovia uviedli v písomných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, podaných v lehote 3 dní od jeho doručenia, pričom na námietky uplatnené neskôr sa neprihliada. Z tohto dôvodu sa súd zaoberal posúdením len tých námietok, ktoré odporcovia 1/, 2/ a 3/ uviedli v písomných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu a doručili súdu dňa 10. mája 1999.

Krajský súd zistil, že po začatí konania (ktoré bolo začaté podaním návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu dňa 11. mája 1998) bol uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 2K 49/98 z 28. decembra 1998 vyhlásený konkurz na majetok úpadcu

CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Prešovská cesta 57, Košice (pôvodne označeného za odporcu 1/). Uznesením sp. zn. 2K 49/98 z 22. októbra 2003 súd zrušil konkurz na majetok úpadcu CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Košice, pretože jeho majetok nepostačoval ani na úhradu výdavkov a odmeny správcu. Následne dňa 8. marca 2005 obchodný register vedený Okresným súdom Košice I vymazal spoločnosť CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Košice z obchodného registra. Keďže spoločnosť CTC AUTOSALE, spol. s r.o. stratila spôsobilosť byť účastníkom konania podľa ust. § 19 O.s.p., súd konanie voči nej podľa ust. § 107 ods. 1 O.s.p. zastavil uznesením č.k. 12Cb/596/1999-61 z 8. júla 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25. augusta 2010.

Po začatí konania došlo k vyhláseniu konkurzu aj na majetok úpadcu Miroslava Sobol'a - SaS Slovensko, a to uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4K 64/2002 zo 17. mája 2002. Za správkyňu konkurznej podstaty úpadcu bola najskôr ustanovená JUDr. Kristína Rigová, neskôr uznesením sp.zn. 4K 64/2002 z 15. júna 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12. augusta 2011, bol za správcu ustanovený JUDr. Juraj Gavalčín, so sídlom Platanová 5, Košice. Na jeho návrh krajský súd pokračoval v konaní o námietkach odporcov R. D., I. D. a Ing. N. Z.. Z obsahu zmenky, ktorú predložil navrhovateľ v prvopise, krajský súd zistil, že ako vystaviteľ cudzej zmenky z 9. apríla 1997 je označený zmenečník CTC AUTOSALE, spol. s r.o., Prešovská 57, Košice (ust. § 3 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb.). Ako remitent (ten komu alebo na rad koho sa má platiť) je uvedený Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Krmanova 10, Košice, IČO: 10 690 450 (ust. § 1 zákona č. 191/1950 Zb.) Splatnosť zmenky bola dohodnutá dňa 4. júna 1997, zmenková suma bola uvedená vo výške 3 240 000 Sk, na zmenke sa nachádza doložka „bez protestu“ a ako avalisti vystaviteľa a zároveňzmenečníka sú na zmenke uvedení R. D., nar. X.X.XXXX, I. D., nar. X.X.XXXX a Ing. N. Z., nar. XX.X.XXXX. Zo zhodného vyjadrenia účastníkov konania vyplýva, že zmenka bola zmenkou zabezpečovacou, pretože zabezpečovala návratnosť úveru poskytnutého spoločnosti CTC AUTOSALE, spol. s r.o.

K námietke odporcov 1/, 2/ a 3/, že zmenka bola podpísaná v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok krajský súd uviedol, že zmenka nie je zmluva, ale právny úkon, ktorý sa skladá z viacerých jednostranných úkonov. Na zmenku nemožno aplikovať ustanovenie § 49 Občianskeho zákonníka o tiesni a nápadne nevýhodných podmienkach, pretože citované ustanovenie možno aplikovať iba na zmluvné vzťahy a nakoľko zmenka nie je zmluvou, nemožno namietat' jej neplatnosť podľa ust. § 49 Občianskeho zákonníka. Súd preto nepovažoval za dôvodnú námietku odporcov 1/, 2/ a 3/ (ďalej aj „odporcovia“), že zmenka bola podpísaná v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok.

Krajský súd nepovažoval za dôvodnú ani ďalšiu námietku odporcov uvedenú v písomných námietkach a to že odporcovia R. D., I. D. a Ing. N. Z. nepodpísali ručiteľskú zmluvu, resp. listinu ako fyzické osoby, ale táto bola „uzavretá so spoločnosťou VEVA, spol. s r.o.“. Na odôvodnenie krajský súd uviedol, že spoločnosť VEVA, spol. s r.o. Košice nebola zo zmenky zaviazanou osobou a ani osobou zo zmenky oprávnenou a preto vzťahy odporcov k obchodnej spoločnosti VEVA, spol. s r.o. nemohli mať žiaden vplyv na záväzok odporcov ako avalistov splniť záväzok namiesto zmenečníka CTC AUTOSALE, spol. s r.o. v prospech remitenta.

K námietke odporcov, že zmenka nebola vystavená s doložkou „bez protestu“ a preto podľa ust. § 44 zákona č. 191/1950 Zb. bolo potrebné vykonať protest pre neplatenie krajský súd uviedol, že z obsahu prvopisu zmenky vyplýva, že zmenka obsahovala údaj, že ide o zmenku „bez protestu“. Naviac, samotný protest nie je zachovací právny úkon, ktorý musí uplatniť remitent voči odporcom ako avalistom, pretože avalisti sú osoby priamo zaviazané zo zmenky podľa ust. § 31 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. Keďže odporcovia sú priami dlžníci, tak na zachovanie postihových práv navrhovateľa voči osobám priamo zmenkou zviazaných nie je potrebné urobiť zachovací úkon - protest zmenky. Súd preto nepovažoval za dôvodnú ani túto námietku odporcov.

Odporcovia ďalej v námietkach uplatnili námietku premlčania práva navrhovateľa zo zmenky podľa ust. § 70 zákona č. 191/1950 Zb., ktorú však bližšie nezdôvodnili a najmä neuviedli, kedy podľa ich názoru došlo k premlčaniu uplatneného práva. K uplatnenej námietke krajský súd uviedol, že zmenka bola vystavená dňa 9. apríla 1997 a splatná dňa

4. júna 1997. Navrhovateľ si právo zo zmenky uplatnil na súde podaním návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu dňa 11. mája 1998, teda v lehote jedného roka od splatnosti zmenkovej pohľadávky. Podľa ust. § 32 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenečný ručiteľ je zviazaný ako ten, za koho sa zaručil, čo znamená, že podľa ust. § 70 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. aj vo vzťahu k odporcom ako ručiteľom platí jednoročná premlčacia lehota. Keďže navrhovateľ si právo zo zmenky uplatnil podaním z 11. mája 1998, t.j. v lehote do jedného roka od splatnosti zmenkovej pohľadávky (dňa 4. júna 1997), právo si uplatnil včas a preto neobstojí námietka odporcov o premlčení uplatneného práva zo zmenky.

Námietka odporcov týkajúca sa toho, že na majetok pôvodne označeného odporcu 1/ CTC AUTOSALE, spol. s r.o. bol dňa 28. decembra 1998 vyhlásený konkurz nemá žiadny vplyv na trvanie záväzku odporcov R. D., I. D. a Ing. N. Z. z titulu ich ručenia za zmenkovú pohľadávku navrhovateľa, pretože zmenkové ručenie sa neviaže na existenciu hlavného dlžníka, ale na existenciu pohľadávky.

Krajský súd sa v námietkovom konaní nezaoberal tými námietkami, ktoré odporcovia uplatnili po uplynutí zákonom stanovenej 3-dňovej lehoty až na pojednávaní súdu dňa 24. apríla 2012, na ktorom namietali, že na predmetnej zmenke sa podpísali za spoločnosť VEVA, spol. s r.o., pretože úver, ktorý zmenka zabezpečovala, poskytol navrhovateľ spoločnosti VEVA, spol. s r.o. a neskôr tento záväzok z úveru prevzala spoločnosť CTC AUTOSALE, spol. s r.o. a ďalej že R. D., I. D. a Ing. N. Z. nepodpísali ručiteľskú listinu za seba ako fyzické osoby, pretože R. D. a I. D. ju podpísali ako konatelia spoločnosti VEVA, spol. s r.o. a Ing. N. Z. ju podpísal ako spoločník spoločnosti VEVA, spol. s r.o. Súd sa nezaoberal ani tvrdením odporcov na pojednávaní, že dlh, zaplatenie ktorého bolo zabezpečené predmetnou zmenkou zanikol splnením v rámci exekúcie na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností v prospech oprávneného Miroslava Sobola - SaS Slovensko proti povinným CTC AUTOSALE, spol. s r.o. a I. D. (sp.zn. 1EX 3334/97). Súd tiež neakceptoval ani návrh na vykonanie dokazovania, uplatnený odporcami, ktorí na pojednávaní navrhli, aby súd zisťoval, prečo je predmetom tohto konania suma 1 000 000 Sk, keď na zmenke je uvedená suma 3 240 000 Sk, akým spôsobom bol splatený rozdiel týchto súm navrhovateľovi a či pohľadávka zo zmenky je vedená v účtovníctve navrhovateľa. Rovnako sa súd nezaoberal ani požiadavkou odporcov v doplnujúcich vyjadreniach odporcov z 12. a 13. júna 2007 (založené sú na č.l. spisu 41 a 47), aby navrhovateľ preukázal, či došlo k odovzdaniu peňažnej sumy na základe zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov.

Po preskúmaní písomných námietok odporcov, ktoré podali v zákonnej 3-dňovej lehote proti zmenkovému platobnému rozkazu krajský súd dospel k záveru, že námietky sú nedôvodné. S poukazom na uvedené súd podľa ust. § 175 ods. 3 O.s.p. vo vzťahu k odporcom ponechal zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti.

O trovách námietkového konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania, pretože úspešnému navrhovateľovi v námietkovom konaní trovy

nevnikli a odporcovia v námietkovom konaní neboli úspešní, preto nemajú právo na ich náhradu.

O trovách konania, ktoré vznikli úspešnému navrhovateľovi do vydania zmenkového platobného rozkazu, rozhodol súd už v zmenkovom platobnom rozkaze, ktorý ponechal v platnosti, vrátane rozhodnutia o trovách konania.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporcovia 2/ a 3/ (ďalej aj „odvolatelia“). Uviedli, že krajský súd sa nezaoberal ich námietkou, že R. D. a Ing. N. Z. podpísali ručiteľskú zmluvu, resp. listinu v mene spoločnosti VEVA, spol. s r.o., a nie vo vlastnom mene, hoci táto námietka bola uvedená už v písomných námietkach odporcov proti zmenkovému platobnému rozkazu. Krajský súd sa mal preto uvedenou námietkou zaoberať a v odôvodnení svojho rozhodnutia aj vysporiadať.

Ďalej odvolatelia uviedli, že v písomných námietkach tiež namietali, že na zmenke sa pôvodne nenachádzala doložka „bez protestu“, pretože táto bola na zmenku dopísaná až dodatočne, na preukázanie čoho navrhli vykonať znalecké dokazovanie, avšak krajský súd tento dôkaz nevykonával.

Odvolatelia tiež poukázali na to, že konkurz bol vyhlásený aj na majetok I. D., pričom následne bol zrušený pre nedostatok majetku, avšak túto skutočnosť konajúci súd žiadnym spôsobom nezohľadnil, pretože zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti aj vo vzťahu k odporcovi I. D..

Podľa názoru odvolateľov sa koncentračná zásada nemôže uplatňovať absolútne. Predmetná zmenka zabezpečovala poskytnutie úveru (čo konštatuje v odôvodnení napadnutého rozhodnutia aj krajský súd) a splnenie dlhu preto odporcovia môžu namietajú kedykoľvek počas konania a to bez ohľadu na to, či túto skutočnosť uplatnili v námietkach. Podľa ich tvrdenia dlh, zaplatenie ktorého malo byť zabezpečené predmetnou zmenkou zanikol splnením, na preukázanie čoho na pojednávaní súdu navrhli vykonať dôkaz- pripojenie a oboznámenie sa s obsahom exekučného spisu č. 1 EX 3334/97. Exekučným príkazom bola nariadená exekúcia predajom nehnuteľností v exekučnom konaní vedenom v prospech oprávneného Miroslav Sobol'- SaS Slovensko, proti povinným I. D. a CTC AUTOSALE, spol. s r.o.

Odvolatelia tiež namietali, že odporcovi I. D. bola postupom krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom, pretože súd rozhodol bez toho, aby tohto účastníka vypočul a dal mu možnosť vyjadriť sa k predmetnej veci, nakoľko pojednávania, ktoré sa konalo dňa 24. apríla 2012 sa I. D. nezúčastnil, avšak v predmetnej veci chcel byť vypočutý.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolatelia navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože v konaní vedenom na krajskom súde došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie tiež vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čím sú dané odvolacie dôvody uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, f/ O.s.p.

K odvolaniu odporcov 2/ a 3/ zaslal navrhovateľ písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi odvolania, pretože z obsahu prvopisu zmenky vyplýva, že zmenka obsahovala údaj, že ide o zmenku „bez protestu“. Samotný protest sa nepovažuje za zachovací právny úkon, ktorý navrhovateľ ako remitent musel uplatniť voči odporcom, ako avalistom a priamym dlžníkom. Podľa ust. § 31 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. sú avalisti osoby, ktoré sú zaviazané na zaplatenie zmenkovej sumy priamo na zmenke. Odporca I. D. bol na pojednávaniach riadne zastúpený svojim právnym zástupcom, ktorý kedykoľvek v priebehu súdneho konania mohol navrhnuť jeho výsluch. Pokiaľ odporcovia uplatnili námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu oneskorene, krajský súd správne na ne neprihliadol, keďže koncentračná zásada pôsobí absolútne a zákon z jej uplatnenia neuvádza žiadne výnimky. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny, keďže krajský súd vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), prejednal vec v napadnutej časti a v rozsahu vymedzenom odvolacími dôvodmi (ust. § 212 ods. 1 O.s.p), bez nariadenia pojednávania (ust. § 214 ods. 2 O.s.p) a dospel k záveru, že odvolaniu odporcov 2/ a 3/ nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 175 ods. 1 O.s.p, ak navrhovateľ predloží v prvopise zmenku alebo šek, o pravosti ktorých niet dôvodu pochybovať a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva, súd vydá na jeho návrh zmenkový platobný rozkaz, alebo šekový platový rozkaz, v ktorom odporcovi uloží, aby do troch dní zaplatil

požadovanú sumu a uhradil trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu alebo šekovému platobnému rozkazu namieta. Zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz sa musí doručiť do vlastných rúk odporcu. Ak nemožno návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu alebo šekového platobného rozkazu vyhovieť, nariadi súd pojednávanie.

Ak odporca nepodá námietky včas, alebo ak ich vezme späť, má zmenkový platobný rozkaz alebo šekový platobný rozkaz účinky právoplatného rozsudku. Neskoro podané námietky, námietky ktoré neobsahujú odôvodnenie, alebo námietky, ktoré nie sú podané oprávnenou osobou, súd odmietne (§ 175 ods. 3 O.s.p.).

Zmenkový platový rozkaz je rozhodnutie vo veci samej, vydané v tzv. skrátenom súdnom konaní, v ktorom sa uplatňujú nároky zo zmeniek, ktoré sú spojené najmä s neprijatím zmenky alebo jej nezaplatením. Uplatňovaná pohľadávka musí byť preukázaná už v návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu presne určenými listinami, ktorých formálne náležitosti upravuje zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb. Zmenkový platobný rozkaz ako forma tzv. rýchleho rozhodnutia súdu o nároku zo zmenky vedie k tomu, že úkony súdu a účastníkov sú sústredené a pre ich vykonanie sú stanovené krátke zákonné lehoty, ktorých zmyslom je zabezpečiť istotu v tom, či zmenkový platobný rozkaz bude ponechaný v platnosti, alebo či obrana dlžníka v námietkovom konaní privodí jeho zrušenie. Procesnou obranou proti zmenkovému platobnému rozkazu sú námietky, ktoré musia byť podané v zákonnej 3-dňovej lehote a musia byť odôvodnené. V námietkach musí byť uvedené všetko, čo odporca namieta proti zmenkovému platobnému rozkazu, lebo ide o uplatnenie tzv. koncentračnej zásady. Zákon viaže podanie námietok na krátku lehotu a umožňuje súdu konať len o včas podaných a odôvodnených námietkach, pretože na námietky podané neskôr prihliadnuť nemožno.

Odporcovia 2/ a 3/ v odvolaní poukazovali na to, že krajský súd sa nezaoberal ich námietkou, že R. D. a Ing. N. Z. podpísali ručiteľskú listinu v mene spoločnosti VEVA, spol. s r.o., a nie vo vlastnom mene a tiež námietkou, že na zmenke sa pôvodne nenachádzala doložka „bez protestu“ a táto (podľa ich tvrdenia) bola na zmenku dopísaná dodatočne, na čo navrhli vykonať znalecké dokazovanie. Podľa odvolateľov týmito námietkami sa krajský súd nezaoberal a v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal napriek tomu, že ich uviedli v písomných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu.

Z obsahu spisu vyplýva, že krajský súd sa týmito námietkami odvolateľov zaoberal na pojednávaní dňa 24. apríla 2012, ktoré zvolal na prejednanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, ktoré odporcovia osobne podali dňa 10. mája 1999 na Krajskom súde v Košiciach. Týmito námietkami sa ďalej súd zaoberal aj v písomnom odôvodnení rozsudku, ktorým ponechal v celom rozsahu v platnosti zmenkový platový rozkaz voči R. D., I. D. a Ing. N. Z..

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že vyššie uvedené námietky krajský súd nepovažoval za dôvodné, pretože odporcovia R. D., I. D. a Ing. N. Z. podpísali ručiteľské prehlásenie na zmenke ako fyzické osoby - ručiteľia (avalisti) za zaplatenie zmenkovej sumy v prospech Miroslava Sobol'a - SaS Slovensko. Odporcovia sú spolu so zmenečníkom CTC AUTOSALE spol. s r.o., Košice priami dlžníkmi zo zmenky, z ktorej vyplýva, že spoločnosť VEVA, spol. s r.o., Košice nie je zo zmenky zaviazanou osobou a preto prípadné vzťahy odporcov k tejto spoločnosti nemajú žiadny vplyv na ručiteľský záväzok odporcov vyplývajúci zo zmenky. K uvedenému odvolací súd dodáva, že z údajov uvedených na zmenke je jednoznačné, že R. D., I. D. a Ing. N. Z. podpísali ručiteľské prehlásenie na zmenke ako fyzické osoby, ktoré sa zaručili za splnenie záväzku zmenečníka CTC AUTOSALE spol. s r.o., Prešovská cesta 57, Košice (totožného s vystaviteľom zmenky), ktorý zmenku riadne prijal (akceptoval) a stal sa priamym zmenečným dlžníkom. Zmenečný veriteľ je preto oprávnený zmenečný nárok uplatniť voči zmenečníkovi ako priamemu dlžníkovi. Z ust. § 32 ods. 1, 2, 3 zákona č. 191/1950 Zb. vyplýva, že zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil, pričom záväzok zmenečného ručiteľa je platný i vtedy, ak záväzok, za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu, než pre vadu formy a v prípade, ak zmenečný ručiteľ zaplatí zmenku, nadobúda práva zo zmenky proti tomu, za koho sa zaručil a proti všetkým, ktorí sú tejto osobe zmenečne zaviazaní. Z obsahu zmenky jednoznačne vyplýva, že za zaplatenie zmenky prevzali ručenie avalisti (ručiteľia) R. D., I. D.

a Ing. N. Z., ktorí sa ako fyzické osoby na zmenke podpísali a tým ako zmeneční ručiteľia prevzali na seba záväzok za zaplatenie zmenečnej sumy. Tvrdenie ručiteľov, že ručiteľské prehlásenie podpísali v mene spoločnosti VEVA, spol. s r.o., a nie vo vlastnom mene je bez právnej relevancie, pretože táto skutočnosť z údajov uvedených na zmenke vôbec nevyplyva.

K námietke odvolateľov, že doložka uvedená na zmenke „bez protestu“ bola až dodatočne vyznačená na zmenke, krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že zmenka predložená krajskému súdu v provopise obsahuje doložku „bez protestu“, pričom samotný protest nie je zachovací právny úkon, ktorý musí uplatniť remitent voči odporcom ako avalistom, keďže avalisti sú osoby priamo zviazané zo zmenky, teda spolu so zmenečníkom, za ktorého sa zaručili, sú priamymi dlžníkmi zo zmenky. Na zachovanie postihových práv remitenta voči osobám priamo zmenkovo zviazaným nie je preto potrebné urobiť zachovací právny úkon - protest zmenky. K uvedenému odvolací súd dodáva, že ust. § 44 zákona č. 191/1950 Zb. upravuje všeobecne povinnosť protestovať zmenku pre neprijatie, alebo pre nezaplatenie, pričom protest je nutný len k zachovaniu postihových nárokov, avšak nie nárokov priamych (ust. § 53 zákona č. 191/1950 Zb.). Teda aj keby bola zmenka protestovaná po stanovenej lehote alebo nebola protestovaná vôbec, zmenečný veriteľ je oprávnený uplatňovať si priame nároky voči akceptantovi zmenky a jeho zmenečným ručiteľom (ust. § 32 ods. 1 zák.č. 191/1950). S poukazom na uvedené krajský súd správne posúdil aj túto námietku odvolateľov ako nedôvodnú a preto vo veci nebolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie požadované odporcami, nakoľko jeho výsledok by nemal žiadny vplyv na existujúci priamy záväzok odporcov ako ručiteľov (avalistov), ktorí sú priamymi dlžníkmi zo zmenky.

Krajský súd postupoval tiež správne, keď neprihliadol na tie námietky odporcov, ktoré neuviedli v písomných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, ktoré osobne podali na Krajskom súde v Košiciach dňa 10. mája 1999, ale ich uviedli až následne vo vyjadrení z 12. júna 2007 (č.l. spisu 41), jeho doplnení z 13. júna 2007 (č.l. spisu 47) a na pojednávaní krajského súdu dňa 24. apríla 2012. Námietka odporcov o zániku dlhu zabezpečeného predmetnou zmenkou, ktorú uviedli aj v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nie je právne relevantná, keďže túto námietku odporcovia uplatnili prvý krát až na pojednávaní krajského súdu dňa 24. apríla 2012, teda uplatnili ju oneskorene. V zmysle koncentračnej zásady, ktorá platí v konaní o návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu (ust. § 175 ods. 1 O.s.p), je povinnosťou odporcov uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namietajú a to v písomných námietkach proti nemu, podaných v zákonom stanovenej 3-dňovej lehote od jeho doručenia, pretože na ďalšie námietky dodatočne uplatnené odporcami už nemožno prihliadnuť.

Bez relevancie je aj odvolacia námietka, že krajský súd žiadnym spôsobom nezohľadnil skutočnosť, že konkurz bol vyhlásený aj na majetok I. D. a následne bol zrušený len pre nedostatok majetku. Táto skutočnosť, ktorá nastala po prijatí ručiteľského záväzku I. D. na zmenke vystavenej dňa 9. apríla 1997 nemá žiadny vplyv na existenciu tohto ručiteľského záväzku.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením odvolateľov, že odporcovi I. D. bola postupom Krajského súdu v Košiciach odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že krajský súd ho nevypočul na pojednávaní a nedal mu možnosť vyjadriť sa k predmetu konania. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 24. apríla 2012 (založená je v spise na č.l. 100 a nasl.) vyplýva, že I. D. sa osobne tohto pojednávania na súde nezúčastnil, avšak pojednávania sa zúčastnil jeho právny zástupca JUDr. František Kočka, ktorý navrhol vypočutie I. D. ohľadne uzavretia zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov, podpísania zmenky a vyporiadania predmetného záväzku zo zmenky prostredníctvom predaja nehnuteľností v exekučnom konaní vedenom u súdneho exekútora JUDr. Borovského a na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. Er 3072/1997. Krajský súd tomuto procesnému návrhu nevyhovel a za týmto účelom neodročil pojednávanie konané dňa 24. apríla 2012, ale na tomto pojednávaní vo veci rozhodol, keďže pojednávanie dňa 24. apríla 2012 krajský súd nariadil na prejednanie tých námietok, ktoré odporcovia uviedli v písomných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, podaných v lehote 3 dní od jeho doručenia. Výsluch účastníka I. D. za účelom zistenia skutočností navrhnutých jeho právnym zástupcom by bol zbytočný, keďže súd sa nemôže zaoberať prejednaním a posúdením tých námietok, ktoré odporcovia uplatnili až dodatočne po podaní písomných námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu.

Zmenkové konanie predstavuje osobitný druh súdneho konania (tzv. skráteného súdneho konania), pre ktoré platia určité špecifiká, na rozdiel od klasického občianskeho súdneho konania (tzv. neskráteného konania). Významným špecifikom tohto konania je to, že procesnou obranou proti zmenkovému platobnému rozkazu sú práve písomné námietky, ktoré musia byť zo strany odporcov podané v zákonnej 3-dňovej lehote a odporcovia musia v nich uviesť všetky výhrady, ktoré majú voči vydanému zmenkovému platobnému rozkazu. Pokiaľ odporcovia opomenú uviesť nejaké námietky v tejto zákonnej lehote, zákon im neumožňuje ich rozšírenie v ďalších podaniach (ústnych alebo písomných). Je to preto,

že v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu sa uplatňuje tzv. koncentračná zásada. Pokiaľ preto krajský súd neodročil pojednávanie dňa 24. apríla 2012 za účelom výsluchu účastníka I. D. na zistenie skutočností, ktoré uviedol jeho právny zástupca na pojednávaní súdu dňa 24. apríla 2012, neodňal tým tomuto účastníkovi možnosť konať pred súdom, pretože tento účastník bol na súdnom pojednávaní zastúpený svojim právnym zástupcom a vzhľadom na uplatnenie koncentračnej zásady bol povinný uviesť všetky svoje výhrady voči vydanému zmenkovému platobnému rozkazu, už v písomných námietkach podaných v zákonnej 3-dňovej lehote od jeho doručenia.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd správne vyhodnotil odporcami uplatnené námietky z 10. mája 1999 proti zmenkovému platobnému rozkazu, ako nedôvodné a neopodstatnené, z dôvodu ktorého ponechal proti odporcom v celom rozsahu v platnosti zmenkový platobný rozkaz č.k. 12 Zm 38/19998 -5 z 19. apríla 1999. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preto rozsudok krajského súdu v napadnutej časti (vo vzťahu k odporcom 2/ a 3/ ako odvolateľom) podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p potvrdil ako vecne správny.

Úspešným účastníkom v odvolacom konaní bol navrhovateľ, ktorému podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1, vzniklo proti odporcom 2/ a 3/ právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vzhľadom na to však, že navrhovateľovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol tak, že mu ich náhradu nepriznal.

Rozsudok bol prijatý členmi odvolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné podať odvolanie.